

GÖTA HOVRÄTT
Avdelning 1
Rotel 12

DOM
2021-07-09
Jönköping

Mål nr
B 2156-21

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kalmar tingsrätts dom den 10 juni 2021 i mål nr B 1389-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Jacob Semark
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Kalmar

Klagande (Tilltalad)

Marcel Musial, 20050329-9059
Medborgare i Polen
Markörgatan 4 B Lgh 1201
593 51 Västervik

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Christoffer Järneström
Järneströms Advokatbyrå
Box 2
593 21 Västervik

SAKEN

Tillgrepp av fortskaffningsmedel m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.

Det som tingsrätten har beslutat om beslag ska fortfarande gälla.

Christoffer Järneström får ersättning av staten med 3 563 kr. Av beloppet avser 2 850 kr arbete och 713 kr mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för försvararen.

Dok.Id 363170

Postadress
Box 2223
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hovrättsgränd 4

Telefon
036-15 69 00
E-post: gota.hovratt@dom.se
www.gotahovratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Marcel Musial har yrkat att hovrätten ska bedöma tillgreppet av den moped som avses med åtalspunkten 1 i tingsrättens domsbilaga 1 som tillgrepp av fortskaffningsmedel av den ringa svårhetsgraden och till följd därav sätta ned antalet timmar ungdomstjänst.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Inte överklagade delar

I enlighet med tingsrättens dom ska Marcel Musial dömas för ringa narkotikabrott och brott mot trafikförordningen.

Åtalet för tillgrepp av fortskaffningsmedel

I hovrätten har Marcel Musial anfört att tillgreppet utgjort en impulshandling och innefattat bara ett kortvarigt brukande som varken orsakat skada eller åverkan på mopeden eller olägenhet för dess ägare eller annan rättighetshavare. Han har vidare gjort gällande att mopeden var gammal och oläst och måste antas ha haft ett högst begränsat värde, möjligen motsvarande en begagnad cykels värde om mellan 500 och 1 000 kr.

Frågan om ett tillgrepp av fortskaffningsmedel ska hänföras till den ringa svårhetsgraden eller anses utgöra brott av normalgraden bör – liksom vid motsvarande bedömning i fråga om all annan gradindelad brottslighet – avgöras efter en bedömning av samtliga föreliggande omständigheter. Några riktlinjer för bedömningen ges inte i förarbetena, bortsett från ett uttalande av innebörd att det endast i undantagsfall bör vara aktuellt att bedöma ett tillgrepp av fortskaffningsmedel som ringa (se prop. 2016/17:131 s. 82 f.). Vägledande uttalanden av Högsta domstolen saknas.

I förevarande fall har den tillgripna mopeden tillhört en för gärningsmännen helt okänd person och den inledda färden avbrutits bara av det skälet att polis ingripit. Fråga har således inte varit om tillgrepp från någon närstående eller bekant som – om frågan hade

ställt – möjligen kunde ha tillåtit brukandet. Inte heller har det förekommit något frivilligt återställande av mopeden. Dess värde är visserligen inte utrett men kan inte anses ha varit helt obetydligt och under alla förhållanden uppenbart överstigande vad Marcel Musial själv kastat fram. Vad som nu anförts tillåter inte slutsatsen att brottet är ringa. Det förhållandet att mopeden varit olåst och brukats en kortare sträcka och inte åsamkats några skador leder inte till annan bedömning. Som tingsrätten funnit ska Marcel Musial därmed dömas för tillgrepp av fortskaffningsmedel av normalgraden.

Påföljd

Hovrätten gör samma bedömning som tingsrätten i fråga om påföljd. Tingsrättens dom ska därför stå fast.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 6 augusti 2021.

I avgörandet har hovrättsråden Patrik Örnsveld och Petra Schöniger (referent) samt tf. hovrättsassessorn Annika Oskarson deltagit.

Skiljaktig mening av Annika Oskarson, se nästa sida.

Tf. hovrättsassessorn Annika Oskarson är skiljaktig såvitt avser åtalet för tillgrepp av fortskaffningsmedel och anför följande:

Det är utrett att Marcel Musial har gjort det som åklagaren påstått och att han ska dömas. När det gäller rubriceringen av brottet fäster jag särskilt avseende vid följande. Det har rört sig om ett tillgrepp av en äldre moped som vid tillfället var olåst. Annat har inte framkommit än att det har rört sig om en impulshandling och värdet på mopeden får antas vara förhållandevis lågt. Marcel Musial hade bara färdats på mopeden ca 200 meter när han stannades av polis. Det har därmed varit fråga om ett mycket kortvarigt brukande och några skador på fordonet har inte uppkommit. Enligt min uppfattning är omständigheterna sammantaget sådana att brottet ska bedömas som tillgrepp av fortskaffningsmedel, ringa brott.

Överröstad i denna del håller jag i övriga frågor med majoriteten.

KALMAR TINGSRÄTT
Avdelning förtur

DOM
2021-06-10
meddelad i
Kalmar

Mål nr: B 1389-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Marcel Musial, 20050329-9059
Markörgatan 4 B Lgh 1201
593 51 Västervik
Medborgare i Polen

Offentlig försvarare:

Advokat Christoffer Järneström
Järneströms Advokatbyrå
Box 2
593 21 Västervik

Åklagare

Extra åklagare Jonas Andersson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Kalmar
Box 21003
200 21 Malmö

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Tillgrepp av fortskaffningsmedel, 8 kap 7 § 1 st brottsbalken
2021-03-25
2. Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st 6 p och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)
2021-03-25
3. Brott mot trafikförordningen, 4 kap 9 § och 14 kap 8 § trafikförordningen (1998:1276)
2021-03-25

Påföljd m.m.

Ungdomstjänst 30 timmar

Lagrum som åberopas

29 kap 7 § 1 st brottsbalken

Förverkande och beslag

I beslag tagen narkotika förklaras förverkad. Beslaget ska bestå (Polismyndigheten, beslagsliggare 2021-5000-BG37112, nr 1).

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Smålandsgatan 28

Telefon
0480-47 78 68

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 613
391 26 Kalmar

E-post
kalmartingsratt.team2@dom.se
Webbplats
www.kalmartingsratt.domstol.se

Ersättning

1. Christoffer Järneström får ersättning av staten med 11 513 kr. Av beloppet avser 3 075 kr arbete, 5 220 kr tidsspillan, 915 kr utlägg och 2 303 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Marcel Musial ska dömas för följande brott.

1. Tillgrepp av fortskaffningsmedel, 8 kap. 7 § 1 st. brottsbalken

Marcel Musial har tillsammans och i samförstånd med annan olovligen tagit och använt mopeden UAE866 som tillhörde annan person. Det hände den 25 mars 2021 i Västervik, Västerviks kommun.

Marcel Musial begick gärningen med uppsåt.

2. Brott mot trafikförordningen, 4 kap. 9 § och 14 kap. 8 § trafikförordningen (1998:1276)

Marcel Musial har åkt som passagerare på moped utan att använda skyddshjälm. Det hände den 25 mars 2021 i Västervik, Västerviks kommun.

Marcel Musial begick gärningen med uppsåt eller av oaktsamhet.

3. Ringa narkotikabrott, 1 § 1 st. 6 p. och 2 § narkotikastrafflagen (1968:64)

Marcel Musial har olovligen innehaft 44 tabletter metylfenidat, som är narkotika. Det hände den 25 mars 2021 på Repslagaregatan, Västervik, Västerviks kommun.

Marcel Musial begick gärningen med uppsåt.

Åklagaren har även yrkat att i beslag tagen narkotika ska förklaras förverkad.

Marcel Musial har erkänt samtliga brott men menar att tillgreppet av fortskaffningsmedel ska bedömas som ringa. Han har medgett åklagarens förverkandeyrkande.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som bevisning åberopat beslagsprotokoll och analysbesked.

Marcel Musial har som bevisning åberopat polisens PM om mopeden.

Marcel Musial har hörts. Han har berättat i huvudsak följande. Han kom fram till mopeden och kickade igång den. Hans kompis körde den och han åkte på den. Det var en gammal moped. Han hade ingen hjälm på sig. De körde den kanske 200 meter innan polisen kom. Sen kom polisen och stoppade dem. Han stannade kvar på platsen och hans kompis stack iväg. Polisen genomsökte honom och hittade tabletterna. Det var hans tabletter och han vet vad det var för tabletter.

DOMSKÄL

Skuld

Tillgrepp av fortskaffningsmedel

Den som olovligen tar och brukar ett motorfordon eller annat motordrivet fortskaffningsmedel som tillhör någon annan döms, om gärningen inte är belagd med straff enligt 1, 2 eller 4–6 §§, för tillgrepp av fortskaffningsmedel till fängelse i högst två år. Om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader. 8 kap. 7 § brottsbalken.

Marcel Musial har erkänt och berättat hur han och hans kompis hittade mopeden som de sparkade igång och körde iväg med. Han ska därför dömas för tillgrepp av fortskaffningsmedel. Frågan är ifall brottet ska bedömas som ringa.

Omständigheter som medför att brottet kan bedömas som ringa kan vara att fordonet har använts kortvarigt och försiktigt och sedan återställts. Ett annat är att gärningsmannen är bekant med ägaren, och det finns anledning att tro att denne skulle ha tillåtit brukandet, om han hade blivit tillfrågad. (8 kap. 7 § brottsbalken, Lexino, 1 september 2017).

Det har för visso varit fråga om en gammal moped som stått oläst. Av det av försvaret åberopade PM:et framgår att mopeden är i vart fall 15 år gammal. Värdet på mopeden är antagligen lågt. Däremot bör inte värdet på fortskaffningsmedlet vara avgörande för graderingen av brottet, som det är vid exempelvis stöld, eftersom tillägnelseuppsåt inte antas föreligga vid tillgrepp av fortskaffningsmedel. (Jfr. NJA 1984 s. 751).

I detta fall har Marcel Musial tillsammans med sin vän ”kickat” igång mopeden och de har sedan kört iväg med den. De har varit två som suttit på den medan de kört. De har inte kommit särskilt långt men det har varit på grund av att polisen stoppade dem. Sammantaget finner tingsrätten att det inte varit fråga om ett så kortvarigt och försiktigt användande som skulle medföra att brottet ska bedömas som ringa. Marcel Musial ska därför dömas för tillgrepp av fortskaffningsmedel av normalgraden.

Brott mot trafikförordningen

Marcel Musial har berättat att han åkte på mopeden och hade ingen hjälm på sig. Av 4 kap. 9 § trafikförordningen framgår att skyddshjälm ska användas av den som färdas med bland annat moped. Av 14 kap. 8 § framgår att passagerare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i bland annat 4 kap. 9 § döms till penningböter. Marcel Musial ska därför dömas för brott mot trafikförordningen för att han har åkt moped utan hjälm.

Ringa narkotikabrott

Marcel Musial har även erkänt ringa narkotikabrott genom att han har haft på sig 44 tabletter metylfenidat. Hans erkännande får stöd av beslagsprotokoll och analysbesked. Han ska därför även dömas för ringa narkotikabrott.

Påföljd

Marcel Musial döms nu för ett tillgrepp av fortskaffningsmedel, brott mot trafikförordningen och ringa narkotikabrott. Tillgrepp av fortskaffningsmedel är den allvarligaste brottsligheten som Marcel Musial döms för eftersom påföljden är fängelse i högst två år. Tingsrätten finner att straffvärdet för den samlade brottsligheten uppgår till fängelse i en månad om Marcel Musial hade varit över 21 år gammal. Han är nu 15 år gammal och var även det när brotten begicks. Med hänsyn till hans ungdom uppgår straffmättningsvärdet till 100 dagsböter för den samlade brottsligheten.

Av socialförvaltningen i Västerviks kommuns yttrande framgår att de bedömer att det finns skäl till oro kring Marcel Musials användning av droger samt huruvida han kan undanhålla sig från droger i framtiden men bedömt behov av insatser finns planerade för att arbeta med just det. Utredare bedömer att det inte finns något som hindrar Marcel Musial bedöms lämplig att utföra ungdomstjänst under förutsättning att drogfrihet måste uppvisas.

Marcel Musial har vid tingsrätten samtyckt till ungdomstjänst och har berättat att han hållit sig undan från narkotika under en tid. Tingsrätten finner att den lämpligaste påföljden för Marcel Musial är ungdomstjänst och bestämmer därför påföljden till ungdomstjänst i 30 timmar.

Övrigt

Marcel Musial har godtagit åklagarens begäran om förverkande. Begäran stöds av lag och ska därför godtas.

Eftersom Marcel Musial döms för brott där fängelse finns i straffskalan, ska han betala en avgift till brottsofferfonden.

Christoffer Järneström tillerkänns begärd ersättning. Med hänsyn till Marcel Musials personliga och ekonomiska förhållanden ska kostnaden för försvaret stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 1 juli 2021. Tingsrätten skickar det vidare till Göta hovrätt.

Lukas Norrsell

I avgörandet har tingsfiskalen Lukas Norrsell och tre nämndemän deltagit. Rätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se